

ΞΕΝΟΦΩΝΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ 2.2.18-23

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ – ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - **είργασμένην** : Υπάρχουν πολλά προγράμματα μιας εικόνας.
 - **ἔπεσθαι** : Να περάσει ο στη σειρά, παρακαλώ!
 - **ἄπρακτοι** : Τα δύο κράτη βρίσκονται σε για την επίλυση της κρίσης.
 - **ἀπολλυμένων** : Η μάχη ἔληξε με μεγάλες και για τις δύο πλευρές.
 - **ὕστεραίᾳ** : να ἔρθω, γιατί η κίνηση στον δρόμο ήταν μεγάλη.
2. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πίστεως, ἀπήγγειλεν, ὄντα, πολλοί, ἐξαιρεῖν**.
3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **εἰρήνης, ἐποίησαν, εἰργασμένην, κινδύνους, μακρά**.
4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - **γενομένοις**: Η του είχε καταγωγή από την Ανατολική Θράκη.
 - **νομίζοντας**: Ο πατέρας του έχει μια συλλογή με σπάνια ασημένια
 - **ὄχλος**: Είναι τόσο που εκνευρίζομαι κάθε φορά που τον βλέπω.
 - **μέλλειν**: Η τύχη της ομάδας μας εξαρτάται από τον καινούργιο προπονητή της.
 - **λέγων**: Η καθηγήτρια ζήτησε από τον απουσιολόγο τον των μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή του σχολείου.
5. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. εἶναι	α. έννοια β. ουσία
2. εἶπον	α. διάλογος β. επόμενος
3. καλεῖν	α. κλίση β. κλήση
4. ἐποίησαν	α. εκποίηση β. ποικιλία
5. ἡγῶνται	α. ηχείο β. αφήγηση

6. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>εἰργασμένην</i>	α. αγόρευση
2. <i>γενομένοις</i>	β. απόγονος
3. <i>προηγόρει</i>	γ. ηγεμόνας
4. <i>περιαιρεῖν</i>	δ. απεργία
5. <i>δέχεσθαι</i>	ε. αποδέκτης
	ζ. γηρατειά
	η. αφαίρεση

7. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *έκκλησία, πίστewς, εφόρους, αὐτοκράτορες, εξαίρεῖν*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο)**.
8. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. <i>πρέσβεις</i>	α. πρεσβευτής β. γέρος
2. <i>αὐτοκράτορες</i>	α. αυτός που έχει απόλυτη εξουσιοδότηση β. ο απόλυτος μονάρχης
3. <i>καλεῖν</i>	α. ονομάζω β. προσκαλώ
4. <i>φυγάδας</i>	α. δραπέτης β. εξόριστος
5. <i>ἡγῶνται</i>	α. οδηγώ β. νομίζω

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. επεξεργασίας, επόμενος, διαπραγματεύσεις, απώλειες, Καθυστέρησα
2. έμπιστος-άπιστος-εμπιστοσύνη, επαγγελματικός-διάγγελμα-αγγελιοφόρος, παρουσία- επουσιώδης-ουσιαστικός, πολυκατάστημα-πολυμορφικός-πολύασχολος, αναίρεση- αυθαίρετος-εξάιρεση
3. ειρηνικός, ειρηνευτικός, ειρηνοποιός – ποιητικός, προσποιητός, χειροποίητος - εργασιακός, συνεργατικός, εργασιομανής – ακίνδυνος, επικίνδυνος, ριψοκίνδυνος – μακρινός, μακρόστενος, μακρυμάλλης
4. οικογένεια, νομίσματα, ενοχλητικός, μελλοντική, κατάλογο
5. 1-β, 2-α, 3-β, 4-α, 5-β
6. 1-δ, 2-β, 3-α, 4-θ, 5-ε
7. Συνήθιζε να πηγαίνει στην εκκλησία κάθε Κυριακή.
Η πίστη του στον Θεό ήταν ακλόνητη.
Συνάντησε τον έφορο για τη ρύθμιση των οφειλών της επιχείρησής του.
Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ίδρυσε την Κωνσταντινούπολη.
Κανείς δεν εξαιρείται από την τήρηση των νόμων.